

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4, 4.50 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/4 an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

Pe ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Școala noastră și războiul.

Sub acest titlu d. Dr. I. Mateiu, referent școlar în Sibiu, publică o broșură foarte interesantă. Toți învățătorii mobilizați, aparținători arhidiecezei ortodoxe a Transilvaniei, sunt amintiți cu numele, într'un lung registru, după tractele protopopești, dându-ni-se și comuna unde serviau ca învățători; regimentul, observări cu privire la cei răniți, prizonieri, sau morți pe câmpul de luptă, apoi la cei scutiți dela armată, pe timp nedeterminat, la intervenția consistorului.

După ce se încheie registrul, autorul concludde:

„De încheiere să facem puțină socoteală. Conform statisticei oficioase, la sfârșitul anului școlar 1913/14, deci când a izbucnit războiul, arhidieceza noastră avea 652 de școli cu 808 puteri didactice. Dintre acestea 45 sunt învățătoare. La începutul războiului au fost mobilizați 357 de învățători. La asentările făcute în cursul războiului, au mai fost găsiți apți încă 158 de învățători. Consistorul având în vedere, că aceștia sunt indispensabili pentru învățământ, care în lipsa lor ar fi trebuit să sesisteze, a intervenit la ministerul de culte și instrucțiune publică, și acesta a și scutit pe timp nedeterminat 148 dintre ei. Aceștia au rămas deocamdată în posturile lor de educatori. Tabloul se prezintă astfel:

Învățători mobilizați	357
Învățători dispenzați	148
Învățători refuzați	2
Inv. propuși dar încă nedispenzați	8
Total	515

Socotind în procente numărul învățătorilor, cari au îndatoriri militare, obținem cifra de 63.61%.

Dacă din numărul total al puterilor didactice, scădem cele 45 de învățătoare, cari supt raport militar nu pot veni în combinație, ar rămânea 763 de învățători. Raportând la aceștia numărul de 515, rezultă un procent de 67.36.

Ceeace înseamnă, că numărul învățătorilor - soldați, trece peste două treimi ale corpului didactic primar din arhidieceza ortodoxă a Transilvaniei.

Când scriem aceste rânduri, nu știm dacă s'a alcătuit și la noi un registru corespunzător. Dacă este un atare registru, ar trebui dat publicității, ca un *document de valoare*, al acestor grele vremuri istorice.

Darea lor în publicitate ne orientează asupra numărului învățătorilor noștri chemați sub drapel; îndemnând *toate* centrele bisericești să porceadă similar.

Având adunate la un loc registrul complet al tuturor învățătorilor noștri intrați sub arme — înțelegem învățătorii ambelor biserici românești — vom avea oglinda fidelă a jertfei, ce a adus-o, și sub acest raport, învățătorimea noastră.

Și, la timpul său, vom avea un document foarte grăitor despre patriotismul, adeseori tras la îndoială, al învățătorului român.

Toate corporațiunile se îngrijesc să urmărească, cu mare atențiune, partea de jertfă a membrilor lor; învățătorii noștri alcătuiesc o corporațiune destul de numeroasă, și numărul lor — cum se vede din citatele de mai sus, relative la biserica ortodoxă din Transilvania —

este reprezentat cu 67.36% și pe câmpul de luptă.

Jertfele aduse de ei *asi*, trebuie să producă *mâne*, roade îmbelșugate, pentru cei-ce se vor mai reîntoarce la catedre, și pentru cei-ce vor veni, în urma celor ce nu vor mai veni la postul lor de luminător al neamului.

Mesagiul regelui Ferdinand la deschiderea Sbraniei bulgare.

Luni, 27 ert. a avut loc la Sofia deschiderea ședințelor din Sbrania bulgară. Au luat parte la acest act în număr complet toate partidele parlamentare. Prezentarea regelui Ferdinand însoțit de cei doi fii ai lui de mareșalul curții regale și de ministrul de războiu, a fost primită cu aplauze furtunoase. Pe uniformă regelui atârnav marile decorații primite dela aliați. În tăcere solemnă regele și-a rostit mesagiul de deschidere, în care amintește de nizuințele depuse din partea guvernului bulgar în decurs de un an dela izbucnirea actualului războiu, pe lângă guvernul Sârbiei, cu care am vrut pe cale pașnică să fim în alianță, prin concedarea teritorului luat dela noi pe nedreptul. Dar opintirile guvernului nostru nu au avut rezultatul dorit, de aceea am fost necesități să ordonăm mobilizarea armatei și se declarăm războiu Sârbiei ca astfel să o constrângem să redeie libertate fraților de sub stăpânirea sârbească și se înfăptuim idealul mare a integrității teritoriale. Constat cu satisfacție, că trupele noastre alături de armatele aliate germane și austro ungare s'au luptat cu un eroism fără păreche. În decurs de două luni, au zdrobit armatele inamicului perfid și le-au silit să-și părăsească patria. Anglia și Franța încă ne-au atacat, trupele lor au fost respinse de pe teritoriul Macedoniei, pământul scump al Bulgariei. De încheiere regele declară, că deputații pătrunși de momentuositatea timpului, prin care trece regatul bulgar, vor sprijini și în viitor acțiunile guvernului și vor accepta proiectele de lege, prin care se asigură mersul favorabil al războiului.

Grecia permite trupelor bulgare trecerea pe teritoriul său. — Oficiul guvernului bulgar „Narodni Prava” comunică: Guvernul grecesc a comunicat guvernului bulgar prin reprezentantul său la Sofia, că Grecia nu va protesta contra

pășirei trupelor bulgare pe teritor grecesc dacă aceasta e impusă de interesul apărării comune a puterilor centrale. Prim-ministrul Radoslavov a luat la cunoștință cu mulțumită acest comunicat și a accentuat, că pătrunderea trupelor bulgare pe teritorul Greciei nu va periclită interesele Greciei, ci din contră vor servi la apărarea Atenei.

Atacurile Rusiei la frontiera Basarabiei. — „Az Est“ primește dela corespondentul său următoarele: Inamicul Lunii a dat atacuri vehemente contra pozițiilor noastre dela frontiera Basarabiei. După puternice canonade de artilerie, cari au durat până seara, rușii au dat asalturi, cari însă s'au infrânt de ținuta fără păreche a trupelor noastre. Rușii mai multe ore au bombardat pozițiile noastre, asupra cărora nelele cădeau cu sgomături.

Coloanelor noastre au rămas în rânduri de zece, dar tot de atâtea ori au fost siliți să se retragă. Până acum trupele noastre au respins opt atacuri.

Unde sunt internați prinsonerii din armata austro-ungară. — Ziarul „Daily Telegraph“ anunță, că pe insula Asinara au sosit mulți prinsoneri din armata austro-ungară, pe cari sârbii i-au trimis în Italia.

După depeșa adresată ziarului „Budapesti Udostito“ din Atena o parte dintre prinsonerii armatei austro-ungare sunt internați în Durazzo, Valona și în comunele Kabaza, Lazna și Fieri la o distanță de 20 kilometri de mare.

Pretensiunile Italiei asupra Albaniei sudice. — „Secolo“ în legătură

cu acțiunea balcanică a Italiei scrie următoarele: Trupele italiene, dacă intenționează să salveze armata sârbească, trebuie să opereze pe o secțiune din teritoriul noii Grecii. Nu trebuie uitat, că conferința din Londra nu a declarat teritoriul acesta de aparținător Greciei, cu toate acestea Grecia l-a ocupat cu bandele ei. Italia nu a violat dreptul ginților; ea are drept să opereze în teritoriul amintit. Dacă Grecia își ține de latorință să și apere interesele atunci și Italia va purcede just dacă va aduce Grecia în situație favorabilă Italiei, care bine pregătită pentru orice eventualitate, va arăta că știe să și apere drepturile.

Protestul la Constantin
dependenței...

comunicat următoarele: Mi-am dat cuvântul, că trupele grecești nu vor ataca armatele anglo-franceze din Macedonia. Aceasta am declarat-o ca să delătur nelinerederea aliaților. Pentru atitudinea noastră binevoitoare față de ententă am dat atâtea garanții, încât ne este imposibil să înțelegem de ce pășește așa de brusc față de noi, de ce pretind ca și supușii greci din Macedonia noastră să ne supuși invaziei bulgare și astfel să atingem soarta Belgiei, dacă luptele s'ar da peste frontierele noastre. Procedura ententei e asemenea pretensiunii, ce ar ridica-o Germania față de Statele Unite, ca să conceadă Bostonul, sau Saelleul ca bază la operațiile strategice contra Canadei.

Oare America ce atitudine ar fi observat? Ce ar face guvernul american în cazul când trupele engleze în retragerea din Canada ar depăși pe teritoriul Statelor Unite? După războiul Grecia va primi vechile frontiere, ceace nu ar recompensa

satisfacție îndestulitoare poporului... a fost silit să și părăsească patria... Ententa tratează... și cu un șef de... 1914. — Corbin... Africa meri... Redin pe 1915. —... de soarta poporului său. Tratează cu mine... cum eu nu aș cunoaște ravagiile războiului, ori nu aș vrea să încunjur războiul putând... acea te neștirbind cinstea statului. Poporul meu împreună cu mine nu dărește... Sunt convins, că politica urmată de Venizelos nu corăspunde aspirațiilor poporului.

O justificare a politicii de prudență a guvernului român, a fost discursul ce l-a ținut în Camera română deputatul guvernamental Emil Dan în ședința de... la discuția Adresei:

...aderat insuccesul com... ile politice —... opoziției... în fond n'au fost... partid. Atitudinea aceasta conside...

Este o impietate să se întrebuițeze idealul național la asemenea agitațiuni.

Țara urmărește cu atenție activitatea politică a fiecăruia din partide, cu o judecată dreaptă. Nu e vorba de sentimentalism, ci numai de apărarea intereselor naționale, și în această privință guvernul se bucură de încrederea țării.

Oratorul relevă atacurile... și nedrepte, pe care dl Delavra... adas prin Epoca majorităților parlamentare, cari, din cauza unei discipline severe de partid, n'ar mai avea destulă independență.

Ați avut curajul de a... intrare... noastră în acțiune chiar de... fi zdrobit. D-v. numiți aceasta patriotism! Eu o numesc aberațiune.

Dacă ar fi fost după concepția dv. Statul nostru ar fi fost azi o ruină, sub care

FOIȚA.

Scrisoarea III-a.

(Din spital).

E lungă vremea ce-a trecut
De când am fost rănit,
Și carte încă maica mea,
Nici astăzi n'am primit!

Și nu știu cum de multeori
Gândesc că tu ești moartă!
O! Tot nu cred așa de crud
Să fiu lovit de soartă!

S'o fi n'tâmplat de scrisul meu
Să nu îl fi primit;
Ori poate mult năcaz având,
Să-mi scrii nu te-ai gândit!

Eu stau privind în gol prin geam,
Cu gândul dus departe,
Și cu lacrimi calde 'n ochi
I-și scriu aceasta carte.

Nu doar că rane m'ar durea,
Ci plâng măicuță dragă
De bucurie că ncurând
Voi fi în lumea largă!

Tu roagăte lui Dumnezeu
Ca grija să mi-o poarte!
Și mulțamește lui Isus,
Că m'a scăpat de moarte!!!

Sabin.

O dramă sub neauă.

(Din italienește).

(Fine).

Apucându-se cu toții de lucru, câtră orele 10 din ziua aceea, au dat de casa lui Rochia. Apoi s'au întors în direcțiunea aceea, unde era poiata, și iată, că la miazăzi, din o strungă îngustă, făcută în zăpadă prin o rudă lungă, li-se păru de a auzi din adâncime sosind o voce debilă... care striga: „Ajutor! ajutor dragul meu soț și frații mei! Nu mă lăsați!“...

Ne putem închipui, cu câtă strguintă s'au pus cu toții pe lucru și iată că lărgind strunga, Antoniu se coboară în adâncime, și pe câteva momente cu toții se epresc... ascultă... și iată că le sosește la urechi strigătul de bucurie a lui Antoniu: „Maria e în viață!“ „Mărire Ție Doamne!“ strigară atunci cu cea mai mare bucurie Rochia și toți cei prezenți. Victimile la început nici striga nu puteau de spaimă. Mai târziu au început să strige ca niște ființe desperate, însă

tot înzadar, deoarece strigătele lor... de echou se perdeau în mormântul acela întunecos!...

O parte a poiței s'a cutropit sub greutatea aceea enormă, iar spre norocirea lor partea dinspre ușe a rezistat și nu s'a urnit pe ei. În mormântul nefecicirii erau o azină, șasă capre, un cocoș și trei găini. Patru capre au dispărut între ruinele poiței, și au rămas numai două. Cei doi... de plânsul amar, s'au culcat... și adormit, dar Maria, maica..., n'a putut închide ochii de spaimă, ci oată noaptea între lacrimi și suspine se ruga... lui Dumnezeu!

Dimineața se trezesc... și strigă: „Mamă, sunt flămând!“ Maria... avut în buzunar 15 aghistine fripte. Când... a dat pruncilor, iar 3 le-a ținut pentru sine. Ar fi murit de foame, dar a avut... cu caprele dintre cari una avea puțin lapte, iar cealaltă era a fâta. Fâm... pod, de unde Maria cu multă trudă putea... cât trebuia la capre. Se nutreau... și beau apă de neaua topită. La început, timp de 2 săptămâni nu se șiau orienta despre... deoarece cocoșul în toată dimineața prin cântatul său le vestea începutul unei... noue, dar peste 14 zile a perit cocoșul, și perit găinile de foame, și mai mult nu se șiau orienta asupra timpului.

s'ar fi inermantat pentru totdeauna idealul nostru național, pe când noi, tocmai pentru realizarea unei Românii mai mari, am păstrat intacte forțele națiunii. De sigur că asupra noastră, an... informațiunile guvernului...

incât nu... porocirea ce se pregatea țării... de ceasurile grele, prig... cari aș... 1912; ne... durmiți la guvern... era... (ze).

de viați... cu atât... șunare l... reformele... de guvernul liberal?

Am... lăm pământ și drepturi țărănilor... mai mult-simț de prevedere, noi sau d-v.?

Oratorul justifică politica de prudență și de expectativă a guvernului, care desic... a avut informațiuni mai... olecte de...

... de... de... de...

... fondul discuției dintre noi? Aveți v-o îndoi... asupra patriotismului guvernului? Nici lv. nu susțineți aceasta.

Dar poate credeți că guvernul face o politică contrară intereselor neamului? Cum puteți susține aceasta, când nu cunoașteți nimic din politica guvernului?

D. Moldovanu vorbea eri de momentul favorabil al bătăliei dela Marna, pentru o intervenție a României. Pentru mine bătălia dela Marna n'a fost altceva decât oprirea ofensivei germane în Franța, și nici de cum zdrobirea Germaniei, care după această bătălie, a realizat puternica ofensivă din Rusia. Năta deci de același fapt poate fi văzut prin prisme diferite.

O... iluzie a fost momentul intrării Italiei în acțiune. Ați crezut că va intra prin

Valona în Serbia și va ataca Austria, dar nu s'a întâmplat acest lucru.

Ultimul „moment“ acela al atacării Serbiei, era tot așa de neprielnic, căci dacă România ar fi intrat în Banat, ar fi fost atacată de Bulgari, și nu avem siguranța că Grecianța ataca Esteria.

D. Moldovanu vorbea, mișcător despre Mureș și Ardeal. Și noi le iubim. Dar pentru ce să putem năzui la întregirea neamului... să... întâi ceea ce avem.

De ce războiului s'au calmat. — Directorul „Adevărului“ d. Mille explică astfel moderațiunea... venită acum în urmă în acțiunea opus...

„Dacă... că... guvernului ni-se arată astăzi,...

Intrarea în acțiune, acum când suntem încunjurați, când Serbia este zdrobită și aliații țărâniți la Salonic, iar despre armatele rusești nu mai știm nimic, a cere intrarea în acțiune, ar fi să nu-ți dai seama de împrejurări. Astăzi o altă preocupare ne stăpânește, aceea ca să nu fim atacați ori somați să dexterăm sub amenințarea de a fi atacați... Războiul nu mai atârână de... și de Rusia și armatele aliate. Dacă Entente... abandonează Balcanul, noi suntem pericuți.

Situația în Bucovina. — Vice-guvernorul Bucovinei, contele Ezdorff, în drumul său spre Viena a trecut prin Cluj, venind cu automobilul dela Vatra Dornei. Contele nu e om nou în Cluj, pentru că petrecuse în iarna trecută patru luni în acest oraș, atunci, când Bucovina era ocupată de Ruși și toate oficiile publice s'au fost mutate

din Cernăuț la Cluj. Un redactor al ziarului „Ujság“ a căutat se convină cu contele și să-l întrebe, că acum care e situația în Bucovina, primind la întrebare răspunsul următor:

„În Bucovina, a spus contele Ezdorff, domnesc acum cele mai normale stări de lucruri. Munca făcută cu sîrguință a acoperit de tot urmele învaziunii rusești. Ba situația s'a îmbunătățit în Bucovina în urma războiului, întrucât adesea s'au făcut drumuri noue, frumoase, iar cele vechi, stricate, au fost aduse în ordine din partea soldaților noștri. Secerișul a decurs în regulă și rezultatul a fost destul de bun. Pot să declar, că Bucovina e provăzută în abundență cu alimente. Sunt de toate: făină, carne, unsoare, ouă, și în proporție cu prețurile din Cluj în Bucovina prețurile sunt destul de... Locotenența a purtat de grije, ca... agronomice să fie esportat... devărat de prisos, și a prom... importarea de alimente din... La întrebarea... vor onora Bucovina încă odată... baronul Ezdorff a răspuns următoarele:

„Lucrul acesta e exclus. La Cernăuț stă strajă colonelul Pap, cu trupele sale admirabile. Eu am văzut pozițiile pe cari le-a făcut colonelul Pop în jurul Cernăuților și pot să spun, că acela într'adevăr nu pot fi cucerite. Ofițeri germani, austriaci, ungari vin să studieze aceste poziții artistice de războiu și se pronunță cu multă admirație asupra genialității colonelului Pap.

La întrebarea... vor onora Bucovina încă odată... baronul Ezdorff a răspuns următoarele:

„Lucrul acesta e exclus. La Cernăuț stă strajă colonelul Pap, cu trupele sale admirabile. Eu am văzut pozițiile pe cari le-a făcut colonelul Pop în jurul Cernăuților și pot să spun, că acela într'adevăr nu pot fi cucerite. Ofițeri germani, austriaci, ungari vin să studieze aceste poziții artistice de războiu și se pronunță cu multă admirație asupra genialității colonelului Pap.

Era într'o situație groaznică. Poarta vieții acetuia era închisă, iar porțile celelalte vieții... încă nu erau deschise pe seama lor... Erau ca într'o noapte fără de zori, fără de lună și fără de stele...

Dacă cu toate că era greoiu aerul acesta, ca să respirau în acela mormânt întunecos, era luminos internul conștiinții lor... și ea creștini buni, aveau nădejde în ajutorul lui Dumnezeu!

A 3-a săptămână i-a ajuns o mare suferință. Pruncul Antoniu a devenit morbos. S'a căit de durere de stomac. Maica sa îl stringea pe brațele sale, îl săruta și-l mângâia, cum numai o maică știe să o facă, dar... toate au fost zadarnice: după câteva zile au devenit răci picioarele pruncului, mâinile, capul și apoi în brațele mamei sale a repausat...

După această vizită dureroasă a morții, întunerecul mormântului le părea mai gros și aerul mai insuportabil...

O surprindere încântătoare și plăcută i-a venit atunci, când capra, le-a făcut un ied. De atunci, având un evant de lapte mai înalțător, se puteau nutri mai bine. Și pentru aceasta s'au rugat ferbinte mângâind mulțămîntă lui Dumnezeu.

Într'o zi, li-se părea, că aud ceva șgomot deasupra lor. Șgomotul din ce în ce deveni mai tare, când deodată numai simțeau lovindu-se ceva de acoperișul poștei... era... cea lungă de lor lui Antoniu... carele

făcând o strungă prin neauă și prin coperiș, a făcut să străbată câteva raze de lumină dătătoare de viață...

Strunga se lărgi repede, până ce Antoniu fratele Mariei lăsându-se în jos, ca să mântuiască de perire pe sora sa, spiritul căreia misterios i-s'a arătat și vorbit în vis. A fost aceasta un moment de bucurie, care nu se poate descrie. În câteva clipe a străbătut printre toți locuitorii vestea aceasta îmbucurătoare și cu toții alergând să ajute, peste câteva ore poarta a fost desgropată. Au scos afară pe cele 2 capre, cari au ținut în viață pe stăpânii lor, dintre cari una abia a eșit la aer, a căzut la pământ și a perit, până când cecalaltă îndată a început să caute ceva verdeață prin ocol, ca să pască. Maria, când au scos-o afară, de aer și de lumină, a căzut amețită la pământ, și era atât de slabă, încât era să moară.

Margareta era mai în putere, și numai de dureri de stomac s'a căit.

Atât Maria, cât și fiica ei Margareta, sub îngrijirea medicului, care le-a oprit să mănânce câteva zile decât afară de supă, lapte și ouă, — spre cea mai mare bucurie alui Ioan Roșia, s'au însănătoșat.

Așa a mântuit pronia dumnezească de perire o familie, membrii căreia totdeauna între orice împrejurări ori cât de triste... nu și-au uitat a-și pune toată încrederea, toată nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu!

Dr. Paul Lauran.

Războiul european.

Raportul oficial ne anunță, că în frontiera Basarabiei și cursul râului Nistru, spre nord-ost de Zaleski rușii au început ofensiva. Atacul lor au fost respinse. Armatele, contra cărora se dă ofensiva rusească, stau sub comanda lui Pflanzer-Baltin. Trupele rusești, cari atacă, au fost concentrate la Reni, având destinația de a ataca trupele bulgare. Numărul lor după diferite comunicate e de 80—100,000 ostași, estenziunea frontului, pe care se dă ofensiva e de 70 kilometri. Desele canonade de artilerie cu diferit calibru evidentiază că rușii dispun de multă muniție. Rușii au atacat, cu

forțe mari, pădurile ce se estind spre nord de Prut și Toporauc, unde am respins cinci atacuri de infanterie.

Daruri de Crăciun pentru prizonierii ruși din Austro-Ungaria. Din București se anunță: Guvernul român la cererea guvernului rus a permis să treacă prin țară spre Austro-Ungaria 16 vagoane rusești cu daruri de Crăciun pentru prizonierii de războiu ruși aflați în Austro-Ungaria.

In **granița ruso-română** 7 vagoane s-au continuat drumul spre Președinte.

Căldarul de la Cluj pe anul viș.

In editura tipografiei „Carmen” Petru Barișiu din Cluj a apărut un frumos căldar întocmit de cunoscutul scriitor A. Melin (Lupanu). Pe lângă partea calendaristică cuprinde articole dedicate partii memoriei fostului prepozit Ioan Micu Moldovanu și ostașilor noștri eroi morți pe câmpul de luptă. Are și un scurt buletin al actualului războiu. Prețul 30 fileri. Se află de vânzare la toate librăriile românești.

Subvenție anuală de 1200 cor. pentru ostașii lipsiți de vedere. Viceprezidentul Camerei ungare raportând despre rezultatul colectei inițiată în favorul ostașilor lipsiți de vedere, a făcut următoarea declarație: Suma de 2 milioane coroane câștigată din contribuiri publice vrem să o ridicăm până la un capital prin care să putem asigura ostașilor lipsiți de lumina ochilor o subvenție anuală de 1200 cor.

Prezintarea la serviciul de arme. Recentă ordinațiune a ministrului de honvezi dispune ca toți glotașii aflați de apti pentru serviciul militar la cele mai noi asentări și sunt născuți în anii 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, apoi 1891, 1895 și 1896, să se prezinte, cu datul de 17 Ianuarie 1916 la serviciul de arme.

Ministrul honvezimi dispune ținerea de noi asentări pentru glotașii dela 43—50. Ele vor avea loc prin luna Ianuarie.

O divizie engleză din surdomuți. „Paris-Midi” comunică, că în apropiere de Londra s'a format o divizie din surdo-muți, cari, ca și ceilalți ostași, fac exerciții militare. Ofițerii instructori încă sunt surdo-muți. Instruarea se face cu semnele pentru surdo-muți. Nu se știe sigur, dacă și această divizie va fi dusa pe front. Ziarul amintit, crede că englezii sunt capabili să-i ducă și pe aceștia în front, care divizie după cum observă ziarul „Paris-Midi” sigur nu va rezolvi mare problemă dela Salonic și Egipt.

Descoperirea unei limbi uitate. Friedrich Hrozny, profesor la Universitatea din Viena a aflat limba poporului Hethier, care a trăit prin a doua mie înainte de Hristos. Poporul Hethier locuia în Azia anterioară. Amintire despre ei se face numai în cartea primă a sf. Scripturi. Limba acestora are multe particularități din limbile indo-germană, greacă și latină, eu ajutorul ei se vor face studii amănunțite în filologia acestor limbi.

Holera. „Budapesti Tudositó” comunică, că în intervalul dela 6—12 a unei crt. pe teritoriul ungar au obvenit 72 cazuri de holeră asiatică, dintre cari 42 au fost mortale.

Prețul maximal al petrolului. Ordinațiunea ministerială statoricește pe teritoriul ungar, un preț de 48 fil. după litru de petrol, în detaliu. Aceasta ordinațiune intră în vigoare cu datul de 2 Ianuarie 1916.

Scumpirea ciganetelor. Prin prima jitate a lui Ianuarie ministrul de finanțe a da o ordinațiune prin care se stabilește un nou preț pentru ciganete. Motivul e, că fabricile cari se ocupau cu cultivarea tutunului s'au intrerupt lucrările din lipsa de lucrători. Enorme cantități de tutun ce s'au produsă în munte nu pot fi produse în producerea redusă a tutunului.

in **următorul program** de **peri dina războiu** **Sal. Ind. Umor.**

Posta Administrației.

Am primit și chitern abonamentele dela **Ticușul român** până la 31/12/1915. — **Cu cerdeea română** pe 1914. — **Bed** pe 1915 sem. 2-lea. — **Dates** până la 1/1/1916. — **Luna de Arieș** pe 1909 și 1910 sem. 1-lea. — **Sajó (Maramurș)** pe 1915 sem. 2-lea. — **Urziul de jos** pe 1/7 1912—1/7 1913. — **Suciag** pe 1915. — **Dubrovni** pe 10/11 1913—31/12 1914. — **Cib** pe 1908 și 1909. — **Alsóhagymás** pe 1915 sem. 2-lea. — **Nagy-sármás** pe 1/4 1905—1908.

Frumos cada

Alexandru Ciura: In **Oct. Prie:** **Jertje** piesă de m. în 4 acte. 1 Cor. **O vișoară** piesă pop. în 3 acte. 60 fil. Se află de vânzare la **Librăria Semin. din Blaj precum și la toate librăriile românești din țară.**

A apărut:

Adevăruri eterne.

Meditații, predică, conferințe, cuvântări ocasionale, de **Dr. A. Nicolescu**, lucr. mitr. Prețul unui exemplar este cor. 320 + 20 fil. porto. Se află de vânzare la **Librăria sem. teol. din Blaj—Balázsfalva.**

Cărticică

Fiecare învățător poate ridica competențele, nu se prezintă chitanța în regulă **Cărticică de plată.**

La fiecare **Cărticică** de plată se alătură și „**Fizetési jegyzék**”, care în conformitate cu dispozițiunile ordinului Ministerial Nr. 76.000—1907 §. 10. la finea fiecărei an civil, trebuie înaintat inspectorului școlii. Asemenea și atunci, când se rechemă tinențele restante.

In acest „**Fizetési jegyzék**”, plătirile se vor însemna din **Cărticică de plată.**

Se află la **Librăria Seminariială din Blaj—Balázsfalva.** — Un exemplar împreună cu 2 consemnări costă 1 C.

Proprietar, editor și Redactor responsabil: **Ioan Suci.**

Cătră abonenți!

Din restanțiile anilor trecuți avem pe afață o sumă de tot mare. Ne este și greu să o amintim. De altă parte datoriile cu editarea foii cresc în mod însemnat.

Rugăm deci cu tot deadinsul pe P. T. domni și frați abonenți, să iee în dreaptă socotință starea aceasta și să ne trimită prețul foii, cu carele ne datoresc.

Red. și Administrația.

Diverse.

Ioan Mohan. Un tânăr erou român. „Românul” primește următoarele rânduri dela un sublocotenent român de pe câmpul de luptă:

Ioan Mohan feciorul frutașului econom Simeon Mohan din Săn-Mihai (comitatul Torontal) în vârstă de 14 ani, în luna Maiu a. c. a intrat voluntar la regimentul de honvezi Nr. 7 din Vârșet, unde a fost aplicat în cancelaria regimentului ca servitor până în luna August.

In luna August a plecat o companie a regimentului pe câmpul de luptă. Tânărul I. Mohan a plecat și el cu compania.

Trei luni de zile a luptat în tranșee împreună cu ceilalți soldați bătrâni, cari l'au îngrijit ca pe copilul lor. La lupta din 23 Octomvriin 1915 dela Novo Alexandro a fost ușor rănit la mâna dreaptă.

Tânărul nostru, prin purtarea sa și prin inteligența sa rară a câștigat iubirea superiorilor săi, cari se mândreau la toată ocaziunea cu el. Așa când moștenitorul tronului a vizitat frontul, tânărul Mohan a fost prezentat moștenitorului de tron, căruia într'atâta i-a plăcut de înfățișarea frumoasă, răspunsul inteligent și purtarea eroică a tânărului, — că l'a fotografiat, i-a însemnat numele și i-a făcut un dar frumos.

Pentru purtarea sa eroică Mohan a fost numit de fruntaș (gefreiter) și e propus spre distingere.

Iată o nouă dovadă a patriotismului și eroismului român.